

Ce poți face cu o carte în vacanță

Caiet de lectură și scriere creativă
Clasa a VII-a

Ioana Nanu
Marilena Șerban
Mădălina Vincene

art Klett

Dragă

(scrie-ți numele aici)

Poate că te întrebi, așa cum sugerează și titlul auxiliarului, de ce ai vrea să petreci câteva ore prețioase de vacanță făcând teme.

Să-ți spunem un secret: **acesta nu este un caiet de teme!** Este o **jucărie de cuvinte**, cum i-ar spune un îndrăgît autor român care a scris și cărți pentru copii. Vei găsi aici povești numai bune pentru vacanță, cu aventuri, prieteni și întâmplări amuzante, dar vei putea să pui în practică și idei de jocuri și activități.

Așa cum, de bună seamă, știi deja, **SUPERPUTEREA** pe care ți-o pot oferi cărțile este să călătorești în timp și spațiu pe calea lecturii și să fii parte din orice poveste fără să trebuiască să pleci de acasă. Desigur, poate că știi și alte căi, chiar mai ușoare, prin care poți căpăta această superputere. Diferența este că, așa cum o dovedesc studiile, **CITITUL ACTIV** asigură:

- ✦ antrenament pentru creier;
- ✦ acumulare de cunoștințe care nu se uită a doua zi;
- ✦ creativitate (adică, printre altele, abilitatea de a găsi soluții la probleme care par, inițial, fără soluție);
- ✦ o stare de bine.

Plus că vei fi în **MARE FORMĂ** când te întorci la școală, în septembrie!

Cea mai sigură modalitate de a practica cititul activ (și superputerea cu care vine la pachet) este să răspunzi la întrebări despre poveștile citite, să faci desene inspirate din povești, să rezolvi jocuri de cuvinte, să-ți spui părerea despre întâmplări și personaje, să crezi și tu povești. Și multe activități care transformă lectura într-un fel de **vânătoare de comori**.

Și mai e ceva. În vacanță parcă mereu apar momente din astea lungi în care te plictisești... Noi am pus la bătaie cele mai jucăușe idei, ca să îți oferim, în acest caiet, un prieten de vacanță care să te însoțească bucuros și cu folos oriunde vei merge, sau orice vei face.

Autoarele

CUPRINS

Unitatea 1 ● Ipostaze ale iubirii **7**

Unitatea 2 ● Eu cu prieteni cu tot! **35**

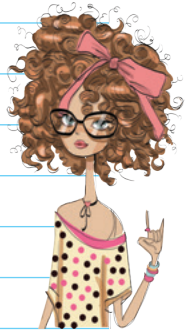
Unitatea 3 ● Bucurii și necazuri cu școala **81**

Evaluare ● La sfârșitul vacanței **123**

5 Creează profilul lui August pornind de la elementele pe care le-ai descoperit și pe care le-ai subliniat în fragmentul anterior.

6 Dorința cea mai arzătoare a lui August este să nu-l remarce nimeni, alții fac orice pentru a fi interesați. Completează mai jos situațiile și motivele pentru care ai prefera să te afli în fiecare dintre posturile amintite.

Îmi doresc
 să trec neobservat/ă, atunci când ← → să fiu în centrul atenției, de fiecare dată când

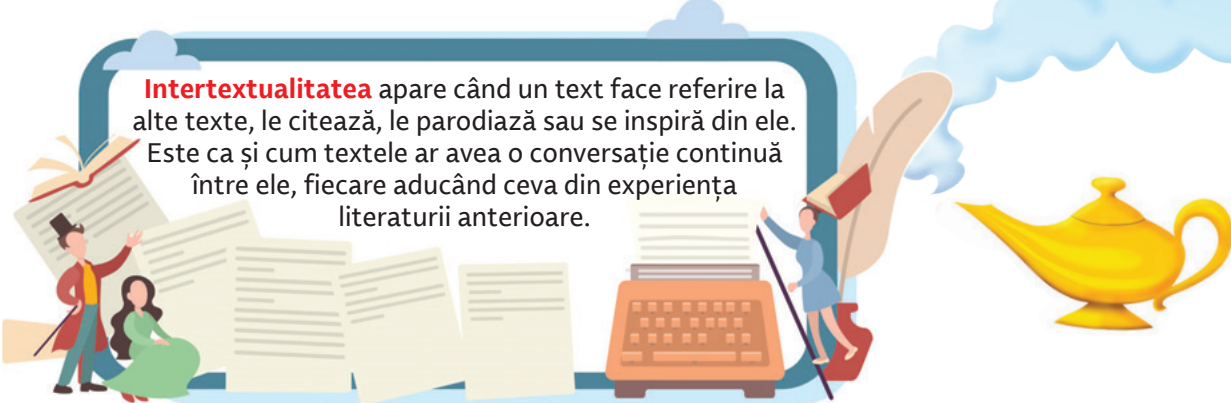
- 7 Numește personajul la care face referire August atunci când spune „dacă aş găsi o lampă fermecată” (@) și explică ce simbolizează această lampă (#).

@

#

Dacă aş găsi o lampă fermecată și mi-aş putea pune o dorință, aş vrea să am un chip normal, pe care să nu-l remarce nimeni.

Intertextualitatea apare când un text face referire la alte texte, le citează, le parodiază sau se inspiră din ele. Este ca și cum textele ar avea o conversație continuă între ele, fiecare aducând ceva din experiența literaturii anterioare.

- 8 Deseori, cărțile pe care le citești includ referințe, asemenea unor etichete sau taguri, caracteristică ce poartă numele de *intertextualitate*. Adaugă în dreptul fiecărei categorii câte două exemple pe care le cunoști.

În filme

Shrek parodiază basmele clasice;
Marvel face crossover-uri între eroi;
Ready Player One face referințe masive la cultura pop din anii '80.

În muzică

Sampling-ul în hip-hop, coverurile, parodiile muzicale – artiștii „conversează” constant cu muzica din trecut, creând straturi de semnificație.

În literatura română

Florin Bican se folosește de basmele populare și creează volumul *Și v-am spus povestea așa*.

În literatura pentru tineri

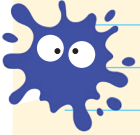
The Hunger Games se inspiră din *Battle Royale* (manga japoneză);
Percy Jackson reinterpretează mitologia greacă în lumea modernă;
Twilight transformă *Dracula* în vampirul romantic contemporan.

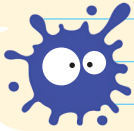
9 IT-istul tocmai și-a amintit cum și cultura digitală se folosește mult de intertextualitate. Citește informațiile găsite de IT-ist și notează ce idee se transmite prin mema de mai jos.

Folosirea intertextualității în cultura digitală

Format meme: „POV: când mama zice că avem mâncare acasă”
→ Format „Point of View” folosit pentru scenarii românești de povești

Trend viral: „Tell me you're from Romania without telling me”
→ Format internațional adaptat la specificul cultural românesc

Ideea acestei meme este:

Detectivul se întreabă când se petrece acțiunea din romanul *Minunea* și citește fragmentul în care, după ce nu a putut merge la școală din cauza operațiilor, băiatul face o vizită directorului Școlii Beecher, la care fusese admis. Subliniază enunțul din care Detectivul își va da seama care este timpul acțiunii.

— Intrați, copii, a zis el.

Au intrat doi băieți și o fată. Niciunul dintre ei nu s-a uitat la mine sau la mama. Au rămas în ușă și l-au privit fix pe domnul Tushman, ca și cum viețile lor ar fi depins de el.

— Vă mulțumesc foarte mult că ați venit, copii, mai ales că școala începe abia peste o lună, a zis domnul Tushman. Ați avut o vacanță frumoasă?

Au dat cu toții din cap aprobator, dar n-a spus niciunul nimic.

— Grozav, a zis domnul Tushman. Copii, vreau să faceți cunoștință cu August, care va veni de anul acesta la noi la școală. August, acești copii sunt elevi la Școala Beecher încă de la grădiniță. Până acum au învățat în clădirea școlii primare, dar știu totul despre programul gimnaziului. Întrucât veți fi în aceeași clasă, m-am gândit că ar fi frumos să vă cunoașteți puțin înainte să înceapă școala. Bun. Copii, el este August. August, el este Jack Will.

Jack Will s-a uitat la mine și mi-a întins mâna.

Când i-am strâns-o, a schițat un zâmbet, a spus „Salut” și s-a uitat imediat în jos.

— El este Julian, a zis domnul Tushman.

— Salut, a zis Julian, și a făcut exact la fel ca Jack Will.

Mi-a strâns mâna, s-a străduit să zâmbească și s-a uitat imediat în jos.

— Iar ea este Charlotte, a zis domnul Tushman.

Charlotte avea cel mai blond păr pe care l-am văzut vreodată. Nu mi-a întins mâna, dar a fluturat-o repede și mi-a zâmbit.

— Bună, August. Mă bucur să te cunosc, a zis ea.

— Bună, am răspuns, uitându-mă în jos.

Charlotte purta o pereche de sandale Crocs de culoare verde aprins.

Domnul Tushman și-a apropiat palmele ca și cum ar fi urmat să aplaude.

— M-am gândit, dragii mei, a zis el, să-i arătați școala lui August. Ce-ar fi să începeți de la etajul trei? Acolo va fi clasa voastră, în sala 301. Doamnă G., este...

— Da, sala 301! a strigat doamna Garcia din cealaltă cameră.

— Sala 301, a încuviințat din cap domnul Tushman. Pe urmă îi puteți arăta lui August laboratoarele de științe și sala calculatoarelor. După aceea coborâți la etajul doi, în bibliotecă și la sala de spectacole. Nu uitați să-i arătați și cantina.

— N-ar trebui să mergem și în sala de muzică? a întrebat Julian.

— Ba da, bună idee, a zis domnul Tushman. August, cânti la vreun instrument?

— Nu, am zis.

Nu era chiar subiectul meu preferat, ținând cont de faptul că nu am urechi. Adică am, dar nu arată ca niște urechi normale.

— S-ar putea să-ți placă oricum să vezi sala de muzică, a zis domnul Tushman. Avem o gamă variată de instrumente de percuție.

— August, mereu ți-ai dorit să înveți să cânti la tobe, a zis mama, încercând să mă facă să mă uit la ea.

Dar eu aveam ochii acoperiți de breton și mă uitam la o bucată veche de gumă de mestecat lipită sub biroul domnului Tushman.

— Grozav! Ce-ar fi să porniți? a zis domnul Tushman. Și să vă întoarceți...

Domnul Tushman s-a uitat la mama.

— Să vă întoarceți peste o jumătate de oră, bine?

Cred că mama a încuviințat din cap.

11

Citește, asemenea Sensibilului, dincolo de cuvinte, emoțiile personajelor...

Domnul Tushman – _____

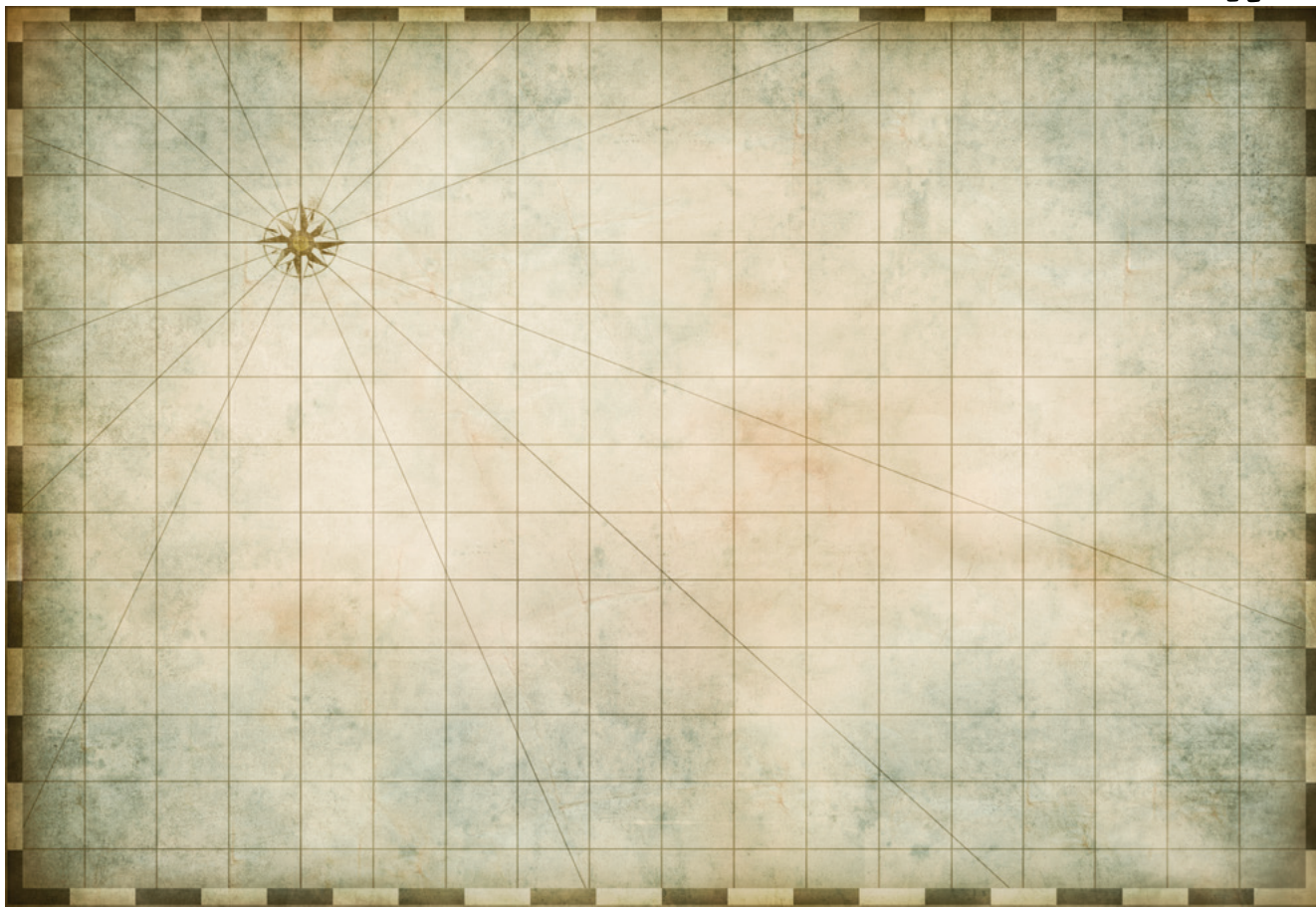
Mama lui August – _____

August – _____

12

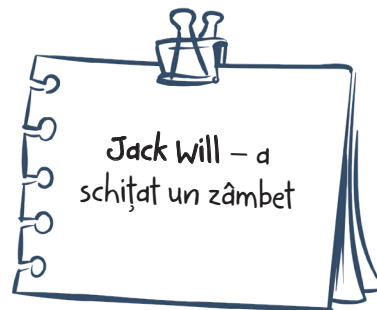
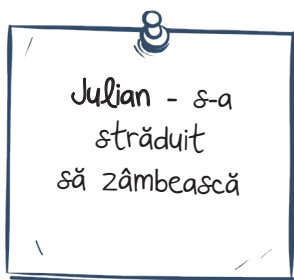
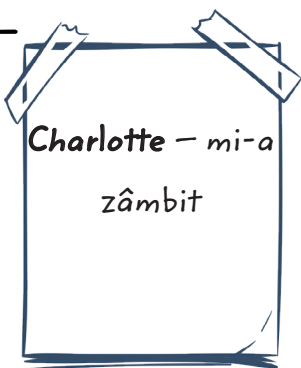
Scoate-ți instrumentele de Pictor și alcătuește traseul pe care îl vor urma copiii. Nu uita! Punctul de plecare și de sosire este același: biroul domnului director Tushman.

13

Criticul ți-a pus deoparte câteva citate. Explică nuanțele acestora, prin compararea reacțiilor viitorilor colegi atunci când fac cunoștință cu August.

- 14 Crezi că există reguli care pot fi aplicate pentru a face o bună primă impresie? Citește regulile de mai jos și scrie câte un comentariu pentru fiecare, în care să spui de ce ai proceda sau nu conform indicațiilor oferite.

SALUT! CE MAI FACI?

Ai o singură ocazie să faci o primă impresie!

A saluta pe cineva, a face prezentări sau a te prezenta tu însuși poate fi o treabă destul de dificilă, iar dacă mai ești și timid, totul devine o povară. Aici îți sare în ajutor eticheta! Jumătate din bătălie e câștigată dacă cunoști modul în care trebuie să procedezi, cealaltă jumătate constă în a cunoaște câteva formule de salut care să te și reprezinte. E întotdeauna mai ușor atunci când știi la ce se așteaptă cineva din partea ta.

SALUTURI

Saluturile pot fi la fel de simple ca „bună ziua”, când e vorba de vecini, sau complicate, când trebuie să-ți reamintești numele tuturor dintr-un grup de persoane pe care le-ai întâlnit prima oară. Iată câteva idei de bază care se pot folosi în materie de saluturi:

Ridică-te în picioare!

Handwriting practice lines for the first instruction.

Zâmbește!

Handwriting practice lines for the second instruction.

Privește în ochii persoanei pe care o saluți.

Handwriting practice lines for the third instruction.

Apropie-te de ea sau de el și strânge-i mâna, mai ales dacă e prima oară când o (îl) întâlnești.

Handwriting practice lines for the fourth instruction.

Când saluți un adult pe care îl cunoști, dar pe care nu-l vezi prea des, ai câteva variante: fie îi strângi mâna și atât, fie îl îmbrățișezi (dacă este bunicul, unchiul sau altcineva apropiat).

Handwriting practice lines for the fifth instruction.

Pronunță numele persoanei ca parte a salutului: „Bună ziua, domnule Ionescu”, sau „Salut, Victor”!

Handwriting practice lines for the sixth instruction.

(Codul Emily Post al bunelor maniere pentru copii, Peggy Post, Cindy Post Senning)

15

În prima zi de școală, August se prezintă, ca și ceilalți colegi, în fața clasei. Caută cu lupa Detectivului și, apoi, încercuiește secvențele prin care se anticipează ce se va întâmpla.

„Ca mielul la abator”: O zicală care se spune despre cineva când se duce liniștit într-un loc, fără să știe că urmează să i se întâmple ceva neplăcut.

Am căutat expresia aseară, cu Google. La asta mă gândeam, atunci când doamna Petosa mi-a rostit numele și a fost rîndul meu să vorbesc.

— Mă numesc August, am spus, și da, abia dacă am murmurat vorbele.

— Pofțim? a zis cineva.

— Poți vorbi ceva mai tare, dragă? a zis doamna Petosa.

— Mă numesc August, am spus mai tare, forțându-mă să ridic privirea. Ăăă... am o soră pe care o cheamă Via și un câine pe nume Daisy. Și... asta-i tot.

— Minunat, a zis doamna Petosa. Are cineva întrebări pentru August?

Nimeni nu a spus nimic.

— Bun, urmezi tu, i-a zis doamna Petosa lui Jack.

— Stați puțin, vreau eu să-l întreb ceva pe August, a zis Julian, ridicând mâna. De ce ai codița aceea subțire la spate? E o codiță de *padawan*?

— Da, am încuviințat eu, ridicând din umeri.

— Ce înseamnă *padawan*? a întrebat zâmbindu-mi doamna Petosa.

— Este ceva din *Războiul stelelor*, a răspuns Julian. Un *padawan* este ucenicul unui cavaler Jedi.

— Interesant, a zis domnișoara Petosa, uitându-se la mine. Îți place *Războiul stelelor*, August?

— Cred că da, am răspuns, fără să ridic privirea, pentru că tot ce-mi doream era să mă preling sub bancă.

— Care e personajul tău preferat? m-a întrebat Julian.

Am început să mă gândesc că poate nu era așa de rău.

— Jango Fett.

— Ce părere ai despre Darth Sidious? a continuat el. Îți place?

— Gata, copii, puteți vorbi despre *Războiul stelelor* în recreație, a zis veselă doamna Petosa. Să continuăm. Încă n-am aflat nimic despre tine, i-a spus ea lui Jack.

A fost rîndul lui Jack să vorbească, dar recunosc că n-am auzit o vorbă. Poate că nu înțelesese nimeni aluzia la Darth Sidious, și poate că Julian n-o făcuse intenționat. Dar în *Războiul stelelor*, Episodul III: *Răzbumarea Sith*, fața lui Darth Sidious este arsă de fulgerul Sith și devine complet diformă. Pielea i se încrețește și toată fața parcă i se topește.

M-am uitat cu coada ochiului la Julian. Și el se uita la mine. Da, știa despre ce vorbește și o făcuse intenționat.

16 Notează mai jos explicația elementelor din filmul *Războiul stelelor*, pe care le-ai aflat sau care ți-au fost reamintite.

17

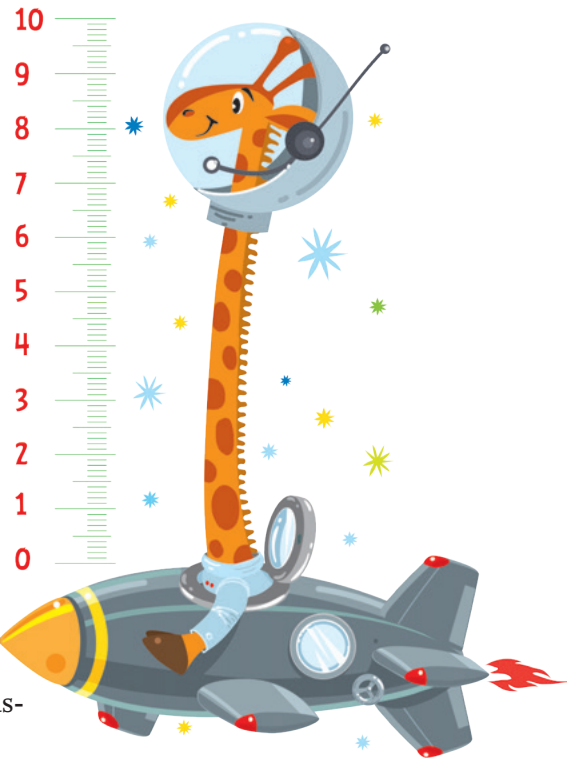

Criticul te întreabă: cum ai explica prezența expresiei ca „ca mielul la abator” din debutul fragmentului? Crezi că este justificată presupunerea lui August?

18 În fragmentul următor, află metoda *De la unu la zece*, un sistem codificat de comunicare cu mama. Încercuiește nota pe care crezi că o va acorda băiatul după prima zi în compania atâtor copii necunoscuți.

Când mă întreba cum mi se pare un anumit lucru, mama avea obiceiul să mă pună să-i dau note pe o scară de la unu la zece. Totul a început după operația la maxilar, când n-am putut vorbi pentru că aveam gura cusută. Îmi scosese o bucată de os din șold și mi-o implantaseră în bărbie, ca s-o facă să arate ceva mai normal, așa că mă durea în mai multe locuri. Mama arăta spre unul dintre bandaje, iar eu ridicam degetele ca să-i arăt cât de tare mă doare. Unu însemna puțin. Zece însemna foarte, foarte, foarte tare. Pe urmă, mama îi spunea doctorului la vizită unde mai trebuia intervenit și alte chestii asemănătoare. Mama se pricepe uneori să-mi citească foarte bine gândurile.

După aceea am căpătat obiceiul să dăm note de la unu la zece pentru tot ce mă durea. Dacă mă durea pur și simplu în gât, mama mă întreba: „De la unu la zece?”. Iar eu îi răspundeam „trei” sau cât era cazul...

19 Fie că aștepți cu nerăbdare un nou an școlar, fie că ai vrea ca vacanța să nu se termine niciodată, începutul școlii îți dă emoții și griji. Aceste stări sunt cele care definesc stresul – „o maladie” a timpurilor noastre, întâlnită și la adulți, dar și la copii. În enciclopedia originală *Măsura lucrurilor* de Andrew Robinson, este redat chiar și un clasament al factorilor care ar putea cauza stresul. Citește prezentarea și tabelul de măsurare a stresului și marchează, în spațiul din lateral, următoarele semne:

- ✓ pentru informațiile care confirmă ceea ce știi;
- pentru informațiile care contrazic ceea ce știi;
- + pentru informațiile noi pentru tine;
- ! pentru aspectele pe care nu le-ai înțeles sau despre care ai vrea să afli mai multe.

